

Учреждение культуры
"Могилевский областной методический центр народного творчества
и культурно-просветительной работы"

ОТРАСЛЕВОЙ ИНФОРМАЦИОННЫЙ,
РЕПЕРТУАРНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

КУЛЬТУРА

Art

Могилевской области

№ 3

2014

СОДЕРЖАНИЕ

А.Белоножко. Областной фестиваль-ярмарка тружеников села «Дожинки-2014» в Кировском районе Могилевской области.....	4
А.Белоножко. Республиканский пленэр по созданию объемной скульптуры из дерева в Шклове	6
А.Беланожка. Свята Купалля ў Александрыі.....	7
А.Беланожка. У Слаўгарадскім раёне ўшанавалі старажытную “Блакiтную крыніцу”.....	10
А.Беланожка. Абрад заклікання дажджу ў Старым Дзедзіне	12
С.Соломевич. День Независимости Республики Беларусь отпраздновали в Быхове.....	15
С.Саламевіч. 450-годзе вёскі Баркалабава.....	16
О.Шкрабо. Праздник Огурца на Шкловщине	18
А.Беланожка. Чароўны куфар Магілёўшчыны.....	19
А.Беланожка. Мастацтва выцінанкі ад Вольгі Бабурынай.....	22
А.Белоножко. Ремесленники Могилевщины на «Воиновом поле».....	23
Е.Тишкевич. Мастера Могилевщины вернулись из Обнинска.....	24
В.Смотрикова. Территория мира на Калининградской земле.....	25
СЦЭНАРЫЙ канцертна-гульнёвай праграмы Слаўгарадскага раёна “Сялянскі двор-гасцёўня”.....	28
Сл.І. Цітаўца, муз. Г.Сёмінаў «Белы птах».....	30
Сл. И.Пехтерева, муз. Г. Семиной «Могилевская земли».....	34

Культура

Art

2014

Редакционная коллегия:

О.Ф. Хмельков
В.И. Смотрикова
А.М. Федосова
А.А. Сапожков
Е.В. Тишкевич
Н.В. Доменикова
Ж.И. Полханова

Составление

В.И. Смотрикова
Дизайн, верстка Ж.И. Полханова
Корректор А.М.Белоножко
E-mail: mogomc@tut.by

Периодическое издание.

Основан в 1993 году
как информационно-методический
и репертуарный журнал-дайджест.
Издание возобновлено в 2006 году под
названием "Культура и искусство Могилевской
области".

Подписан в печать 22.04.2014
Формат А4.

Оригинал-макет изготовлен на базе Adobe
InDesing CS5.5

212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 10,
Учреждение культуры "Могилевский областной
методический центр народного творчества и
культурно-просветительной работы".
Редакционно-издательский отдел.
Тел.: 8-0222-25-35-23.

Очередной номер журнала содержит материалы о значимых культурных событиях, которые прошли на областном и районном уровнях в период июль-сентябрь 2014 года. Это первый областной фестиваль-ярмарка тружеников села «Дожинки – 2014» с его широкой палитрой новых творческих проектов – праздников «Меда», «Сала», «Картошки» и др.; праздник «Купалье» («Александрия собирает друзей»), который в этом году проходил под девизом «Днепр – река Дружбы», где символично встретились три ярмарки: Сорочинская (Украина), Нижегородская (Россия) и Александрийская (Беларусь).

В Год гостеприимства значительно обновлялась культурная жизнь регионов области за счет реализации новых творческих проектов. Новыми и интересными по содержанию формами работы клубных учреждений в 2014 году были: проект «Жывыя носьбіты традыцыйнай культуры» (г.п.Дрибин); проект «У госці да радзімчаў» (Чаусский район), конкурсная программа «Лучший папа года» (г.п.Краснополье). В Бельничках впервые была организована работа резиденции Деда Мороза, проведен театральный творческий проект «Бельничская театральная осень», реализована культурно-общественная акция «Гасцінна запрашаем», приуроченная Году гостеприимства и многие другие. С материалами некоторых из них можно будет познакомиться на страницах журнала.

Достаточно результативно в 2014 году развивалось международное культурное сотрудничество. Своими результатами и впечатлениями с читателями делятся специалисты Горецкого, Кричевского, Хотимского и других районов.

Следуя устоявшимся традициям, редакция журнала разместила песенно-нотный материал могилевского композитора Г. Семиной, который будет интересен руководителям творческих коллективов.

Редакция журнала

Областной фестиваль-ярмарка тружеников села «Дожинки-2014» в Кировском районе Могилевской области

20 сентября 2014 года в агрогородке Мышковичи Кировского района прошел областной фестиваль-ярмарка «Дожинки – 2014».

Эпицентром праздника стал Мышковичский сельский Дом культуры. На площадке перед зданием СДК состоялась церемония возложения цветов к памятнику К.П.Орловского с участием руководства республики, области, района. Здесь же прошла торжественная церемония открытия памятного знака «Дожинки – 2014», а на площади перед СДК – церемония торжественного открытия областного фестиваля-ярмарки тружеников села «Дожинки – 2014».

На главной сцене Мышковичского Дома культуры прошло торжественное мероприятие, посвященное чествованию победителей областного соревнования за достижение лучших показателей в развитии агропромышленного комплекса в номинации «Производство зерновых и зернобобовых культур». В концерте приняли участие лучшие творческие коллективы области, солисты Могилевской областной филармонии, звезды белорусской эстрады – Искуи Абальян, Ирина Дорофеева, Николай Скориков.

Праздничная программа была продумана организаторами до мелочей и получилась весьма насыщенной. Клубные учреждения области создавали для гостей праздничное настроение с самого раннего утра и до позднего вечера.

Вниманию гостей были представлены площадки: «Могилевщина молодая»: выставочно-торговая экспозиция учреждений образования сельскохозяйственного профиля Могилевской области; площадка, организованная общественным объединением «Белорусский республиканский союз молодежи» с программами, конкурсами областно-

го этапа молодежного сельскохозяйственного конкурса «Властелин села».

Широко и разнообразно развернулась выставочно-торговая экспозиция «Могилевщина мастеровая». В рамках экспозиции проходили мини-праздники, представлявшие гостям фестиваля-ярмарки разные виды исконно белорусских ремесел. Тематическая экспозиция «Чароўныя карункі» знакомила зрителей с творческими работами мастеров по вышивке, ткачеству, кружевовязанию, изготовлению текстильной куклы. Особым вниманием пользовались работы выставочных экспозиций белорусского ручника, традиционного костюма. Солнечным теплом веяло от работ мастеров по соломоплетению и инкрустации на экспозиции «Золотая соломка». Мастера-керамисты приглашали всех посетить «Глушанский хуторок», делились секретами гончарного искусства. Все экспозиции «Могилевщины мастеровой» сопровождалась демонстрацией технологического процесса, тематическими фольклорными программами, выставками-продажами сувенирной продукции по теме

«Дожинки», мастер-классами.

Выставочно-торговая экспозиция «Могилевщина урожайная» была представлена «Сялянскімі дварамі-гасцёўнямі», которые представляли тематические программы: праздники Урожая, Даров леса, проходили дегустации блюд и напитков. Гости праздника принимали участие в обрядово-игровых программах, посвященных «Дожинкам», радовали задорной музыкой и веселыми «припевками» лучшие гармонисты и частушечники, фольклорные коллективы проводили мастер-классы по бытовому танцу. На экспозиции проходили конкурсы в номинациях «Самый большой овощ», «Фрукты, овощи, грибы оригинальной формы», блиц-конкурсы среди зрителей на приготовление и оригинальное украшение блюд из белорусских овощей и фруктов. Мастера по лозоплетению, бондарству, резьбе по дереву и деревообработке, шаповальству предлагали покупателям надежные и полезные в быту изделия – «на счастье, здоровье и благополучие». Особым интересом зрителей пользовались площадки «Свята Бульбы», «Свята Сала», «Свята Мёда», где с утра до вечера проходили дегустации уникальных блюд, тематические конкурсные программы.

В выставочных рядах целый день работали творческие мобильные группы фольклорных коллективов Могилевской области, проводившие веселые игры и конкурсы.

Также гостей областных «Дожинок» приглашал «Рыбный праздник», показательные выступления воспитанников конноспортивной школы, выставка племенного животноводства.

В финале праздника ночное небо над Мышковичами озарил яркий фейерверк в честь победителей соревнования и всех тружеников села – целого созвездия искренних, добросовестных людей, посвятивших свои судьбы благородному труду на земле, который будет славен во все века.

Алёна Белоношко,
ведущий редактор Могилевского
областного методического
центра народного творчества
и культурно-просветительной
работы

Республиканский пленэр по созданию объемной скульптуры из дерева в Шклове

1-6 июля 2014 года в Шклове в рамках программы республиканского праздника «Купалье» («Александрия собирает друзей») прошел Республиканский пленэр мастеров по созданию объемной скульптуры из дерева.

Пленэр проводился с целью поддержки, развития и популяризации традиционного народного художественного ремесла – резьбы по дереву. Главная задача пленэра – стимулирование интереса современных мастеров к изучению, сохранению и распространению традиций народного декоративно-прикладного искусства.

Организаторами пленэра выступали: Главное управление идеологической работы, культуры и по делам молодежи Могилевского облисполкома; Шкловский районный исполнительный комитет, учреждение культуры «Могилевский областной методический центр народного творчества и культурно-просветительной работы».

В пленэре приняли участие восемь мастеров резьбы по дереву: В. Козловский (г. Гомель), В. Силков (г. Гомель), Н. Скляр (г. Гродно), Ю. Командирчик (г. Мядель), В. Брезгунов (г. Горки), А. Дамарацкий (г. Горки), А. Гончаренко (г. п. Краснополье), Д. Добровольский (г. Кричев).

Готовые работы мастеров были представлены на экспозиции в д. Александрия Шкловского района во время праздника «Александрия собирает друзей», а после украсили собой архитектурный ландшафт города Шклова.

*Алена Белоношко,
ведущий редактор Могилевского
областного методического
центра НТ и КПП*

Свята Купалля ў Александрыі

5-6 ліпеня ў вёсцы Александрыя Шклоўскага раёна Магілёўскай вобласці прайшло рэспубліканскае свята “Купалле” (“Александрыя збірае сяброў”).

Купалле... чароўнае і, безумоўна, самае прыгожае свята беларускага народнага календара. Гэта час найбольшага росквіту прыроды, калі зямля дыхае сілай, перадаючы сваю энергію ўсяму жывому. Менавіта на Купалле зёлкі маюць асаблівую гаючую сілу, вада пераўтвараецца ў цудоўны эліксір маладосці, агонь атрымлівае вялікую ахоўную і ачышчальную моц, а кожнае слова, прамоўленае ўслых, робіцца замай.

Яшчэ адна рыса, уласцівая Купаллю – гэта свята, якое ніколі не сустракаецца чалавекам у адзіноце. Для таго, каб ахоўныя сілы “спрацавалі”, а замовы падзейнічалі, неабходна сустракаць яго ўсёй грамадой, і чым больш людзей прыме ўдзел у святкаванні, тым мацнейшым будзе станоўчае ўздзеянне на кожнага асобнага чалавека і на грамаду ў цэлым.

Таму сама ідэя маштабнага святкавання Купалля на рэспубліканскім узроўні мае глыбокія магічныя і сімвалічныя сэнсы. Бо, сыходзячы з народных уяўленняў аб гэтым свяце, чым больш шырока мы сустрэнем Купалле, тым лепш гэта паўплывае на ўсіх нас, на ўраджай, развіццё краіны! І ўжо не першы год арганізатары свята назіраюць, што такая магія – працуе.

Свята ў Александрыі, па задуме арганізатараў, праходзіла пад дэвізам “Днепр – рака сяброўства!”. Гэтаму ёсць падстава: з даўніх часоў Днепр, як срэбраная стужка, звязвае паміж сабой тры вялікія славянскія народы – беларускі, рускі і ўкраінскі. Таму традыцыйна ў свяце прымалі ўдзел майстры і творчыя калектывы з Расіі і Украіны.

Адной з галоўных дзей свята “Купалле” з’явіўся Александрыйскі кірмаш, на якім адбылася шумная, прэстая “сустрэча трох кірмашоў”: Сарочынскага кірмаша, што аб’яднаў пад святочным небам вытворцаў з Украіны, Ніжагародскага кірмаша, які з’яўляецца своеасаблівай “візітнай карткай” Расіі, і беларускага Александрыйскага кірмаша. У вялікім кірмашы прымалі ўдзел майстры з Ніжагародскай,

Калінінградскай, Смаленскай абласцей Расійскай Федэрацыі, а таксама з гарадоў Чарнігаў, Чарнаўцы і Цярнопаль, што на Украіне.

Беларускі кірмаш, па задумцы арганізатараў, меў адной з галоўных мэт паказаць вялікае багацце беларускай культуры – дэкаратыўна-прыкладное і фальклорна-абрадавага.

Пры ўваходзе на кірмаш гасцей свята, па традыцыі, чакалі хлеб ды соль ад прадпрыемстваў хлебнай прамысловасці. Кожнаму, хто набываў ароматны купальскі хлеб, хлебапекі жадалі здароўя, шчасця і багацця на цэлы год.

Калі пшанічны і жытнёвы хлеб заўсёды вяршэнстваваў на беларускім stole, то другое пачэснае месца ўжо даўно і аснвальна замацавалася за бульбай. На творчай пляцоўцы “Гасцёўня бульбаша” клубнымі ўстановамі Шклоўскага, Хоцімскага, Краснапольскага і Глускага раёнаў ладзілася свята беларускай бульбы. Аматарам бульбы тут было на што паглядзець і чым разжыцца! У “Гасцёўні бульбаша” ладзіліся конкурсы па намінацыях “Арыгінальная страва”, “Лепшы аб’ёмны тэатральны касцюм”, “Лепшая гульнёвая праграма на тэму “Беларуская бульба”, “Лепшая прыпеўка, прысвечаная беларускай бульбе”.

Міні-святка “Чароўныя карункі” прадставіла для гасцей Купалля экспазіцыю работ майстроў па вышыўцы, ткацтве, карункавязанні, вырабе тэкстыльнай лялькі. Выстава вырабаў майстроў вобласці знаёміла гледачоў з беларускім ручніком і рэгіянальнымі строямі Магілёўшчыны.

На тэматычнай экспазіцыі “Залатая саломка” дэманстраваліся вырабы з “сялянскага золата” – саломкі: саламяныя цацкі, дэкаратыўныя пано, а таксама прадметы побыту і інтэр’ерныя аб’екты, вырабленыя з саломкі або аздобленыя ёй.

На міні-сваце “Глушанскі хуторок” шырокай увазе наведвальнікаў быў прадстаўлены багаты асартымент вырабаў майстроў па кераміцы Бабруйскага, Клімавіцкага, Чавускага, Крычаўскага раёнаў: сталовы посуд, а таксама сувеніры з гліны, сярод якіх значнае месца займалі свістулькі – старадаўні славянскі аб’ект. Часцей за ўсё на кірмашы сустракаліся гліняныя коні і птушкі, бо, як вядома, конь здаўна лічыцца сімвалам шчасця, сонца, а сімвалам дамашняга агменю і дабрабыту з’яўляюцца фігуркі птушак.

Пляцоўка “Сялянскі двор” уяўляла сабой рэканструкцыю вялікага сялянскага двара. Арганізатары пляцоўкі – клубныя ўстановы Касцюковіцкага, Слаўгарадскага, Дрыбінскага, Магілёўскага раёнаў па-сапраўднаму здзівілі гасцей Купалля. Тут можна было пазнаёміцца з побытам беларускай хаты, атры-

маць майстар-клас па вырабе кошыкаў, сурвэтак, лыжак. Наведвальнікам "Сялянскага двара" сваё ўнікальнае майстэрства дэманстравалі шапавалы з Дрыбіншчыны. Сыравары са Слаўгарадскага раёна ад душы частавалі гасцей смачнымі беларускімі сырамі, а побач разгарнулі гандаль разьбяры па дрэве. Пасярод "Сялянскага двара" шчыравала "Гусінае свята", а непадалёк была арганізавана выстава-продаж жывой прадукцыі жывёлаводчых і птушкагадоўчых гаспадарак краіны. Тут жа госці свята маглі набыць купальскі вянок з жывых кветак, прадэгуставаць беларускія стравы, прыняць удзел у фальклорных гульнёва-забаўляльных праграмах.

У канцэртнай праграме "Александрыя гасцінна вітае сяброў", якая прайшла на малой святочнай сцэне, прынялі ўдзел творчыя калектывы "Роднікі" (г. Сямёнаў, Ніжагародская вобласць Расійскай Федэрацыі), "Червона калина" (г. Чарнігаў, Украіна), "Дюз-ава" (Малдова, Гагаузія) і фальклорныя калектывы Магілёўскай вобласці.

Добрым падарункам для ўсіх, хто быў на свяце, стаў канцэрт Расійскага Цэнтра імя Генадзя Завалокіна "Іграй, гармонь". У рамках свята цэнтр правёў тэлевізійныя здымкі лепшых калектываў вобласці і асабістых выканаўцаў – фіналістаў абласнога конкурсу гарманістаў, праведзенага напярэдадні Купалля.

На другі дзень свята для гледачоў і гасцей адбыўся тэматычны канцэрт "Купальскі карагод", дзе прадставілі свае канцэртныя праграмы творчыя калектывы Расійскай Федэрацыі, Украіны і Магілёўшчыны.

Таксама ў канцэрце прымалі ўдзел самыя актыўныя і таленавітыя сем'і вобласці – удзельнікі абласнога агляду-конкурсу сямейнай творчасці "Жывіце ў радасці". У згаданым аглядзе-конкурсе сем'і спаборнічалі паміж сабой не толькі ў сцэнічным майстэрстве, але і ў намінацыях "Сям'я-рукатворніца", "Гасцінны каравай", "Хай льецца песня і прыпеўка" і "Музычная скарбонка".

Яшчэ адна старонка Александрыйскага свята перагорнута. У наступным годзе Александрыя зноў будзе чакаць сяброў!

**Алёна Беланожка,
вядучы метадыст УК "Магілёўскі абласны
метадычны цэнтр народнай творчасці і
культурна-асветнай работы"**

У Слаўгарадскім раёне ўшанавалі старажытную “Блакiтную крыніцу”

Сярод традыцый, гісторыя якіх налічвае не адно стагоддзе, на Беларусі вялікую славу мае традыцыя паломніцтва і пакланення “Блакiтнай крыніцы” падчас народнага свята – Макавея, яшчэ вядомага пад назвай Мядовы Спас.

Свята адзначаецца штогод 14 жніўня і звязана з ушанаваннем Жыватворнага Крыжа Гасподня, Божай Маці і святых пакутнікаў, сямі братаў Макавеяў. Традыцыя паломніцтва і пакланення «Блакiтнай крыніцы» на Слаўгарадчыне з 2013 года ўнесена ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь.

Крыніца знаходзіцца ў вёсцы Кліны Слаўгарадскага раёна. Ва ўсёй Еўропе няма больш моцнай крыніцы ўзыходзячага тыпу. Кажуць, што ў даўніну крыніца была значна мацнейшай і ўзнімала некалькі слупоў вады ў чалавечы рост вышынёй. З тых часоў націск вады крыху знізіўся – зараз за суткі тут з нетраў зямлі паднімаецца пяць тысяч кубічных метраў вады. Але тэмпература вады і зімой, і ўлетку застаецца пастаяннай – восем градусаў вышэй за нуль. Святое месца ўшаноўваецца вернікамі як купель хрышчэння старажытнаславянскага племені радзімічаў.

Традыцыя пакланення Блакiтнай крыніцы ўключае хрэсны ход, малебен, асвятчэнне крынічнай вады і купанне ў ёй. Паломнікі таксама імкнуцца дакрануцца да вялікага каменя, які знаходзіцца на паляне. Камень, як і сама крыніца, з’яўляецца часткай прыгожага падання, што перадаецца мясцовымі жыхарамі з пакалення ў пакаленне.

Як распавядае легенда, даўней жылі на берагах Сожа людзі-волаты. Сярод іх магутнасцю і адвагай славіўся Марка, а высакароднасцю і вясёлым норавам – Сцяпан. І абое пакахалі прыгажуню Кацярыну. Кацярыне ж быў любы Сцяпан. Тады дзяўчына прыдумала для іх заданне: хто кіне далей камень, з тым яна і пойдзе пад вянец. Кінулі Марка і Сцяпан велізарныя камяні, і Сцяпанаў камень упаў бліжэй. Але Кацярына вырашыла, што не пойдзе за нялюбага, а лепш будзе крыніцай людзям служыць. Стала яна на Сцяпанаў валун, падско-

чыла і разлілася блакiтнай вадою, а камяні, кінутыя волатамі, так і ляжаць, і на іх яшчэ захаваўся сляды іх магутных рук.

Зараз пакланенне крыніцы на Макавея стала часткай шырокага свята, якое ўключае ў сябе кірмашовыя дзеі і канцэртную праграму. Аднак арганізатары вырашылі на гэтым не спыняцца. Сёлета падчас святкавання Мядовага Спаса ў Слаўгарадзе быў праведзены абласны семінар для спецыялістаў цэнтралізаваных клубных сістэм і раённых дамоў культуры “Работа клубных устаноў па захаванні каштоўнасцей традыцыйнай культуры. Актуалізацыя аб’ектаў нематэрыяльнай гісторыка-культурнай спадчыны”. Удзельнікі семінара дзяліліся досведам і прафесійнымі “напрацоўкамі” па азначанай тэматыцы, узнімалі надзённыя пытанні і разам шукалі адказы на іх.

Таксама ў межах семінара адбыўся прагляд выступленняў удзельнікаў свята-конкурсу “Спас – усяму час!”. Конкурс праводзіўся ўпершыню, але прайшоў на высокім узроўні і сабраў лепшыя фальклорныя калектывы Магілёўшчыны і Гомельшчыны.

Конкурс “Спас – усяму час!” заснаваны з мэтай падтрымкі, захавання, развіцця лепшых узораў фальклорнай спадчыны і мясцовага аўтэнтычнага матэрыялу, актывізацыі работы ўстаноў культуры з майстрамі і ўмельцамі дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, развіцця ўзаемаадносін паміж рэгіёнамі вобласці ў сферы культуры, далучэння дзяцей і моладзі да традыцыйнага мастацтва. Удзельнікі конкурсу прадстаўлялі сваю творчасць у намінацыях “Лепшы фальклорны гурт”, “Лепшы саліст-фалькларыст”, “Лепшы вакальны гурт народнай песні”, “Лепшы індывідуальны выканаўца народнай песні” і “Лепшы Спасаўскі абрад”.

Самым цікавым момантам конкурсу стала прадстаўленне ўдзельнікамі тэатралізавана-абрадавых праграм, прысвечаных Спасу. З дапамогай традыцыйных гульняў, танцаў, песень, карагодаў, абрадаў калектывы распавядалі гледачам аб свяце, яго прыкметах і звычаях. Напрыклад, народны фальклорна-этнаграфічны калектыў “Астранка” з вёскі Стары Дзедзін Клімавіцкага раёна прадэманстраваў абрад ушанавання калодзежа, а народны фальклорны калектыў “Вясковачкі” з

вёскі Васькавічы Слаўгарадскага раёна пачаставаў гледачоў смачнымі аладкамі з мёдам і макам, бо, па традыцыі, на Макавея трэба абавязкова наесціся маку, каб цэлы год не ведаць хвароб.

Дарэчы, і мак, і мёд можна было набыць на кірмашы, што разгарнуўся крыху воддаль ад крыніцы. Гэта было сапраўднае каралеўства “мядовікаў” – так ласкава называлі госці свята прадаўцоў мёду, што стаялі ў некалькі доўгіх шэрагаў і прапаноўвалі набыць іх салодкі тавар.

На кірмашы можна было знайсці і драўляныя лыжкі, якімі так смачна есці мёд, і посуд, дзе яго можна захоўваць, а таксама мноства іншых прыгожых і прыдатных у гаспадарцы рэчаў. Ні адзін наведвальнік “Блакітнай крыніцы” не пакінуў свята з пустымі рукамі.

У народзе кажуць: “Прышоў Спас – і лета ад нас”. Пад музыку і вясёлы гоман людзей развітаўшыся з летам, кожны госць свята паабяцаў сабе, што абавязкова прыедзе сюды ў наступным годзе. Бо якое гэта неперадавальнае пачуццё – быць часткай даўняй традыцыі, што асвятляе, яднае і бласлаўляе беларускі народ!

*Алёна Беланожка,
вядучы рэдактар УК
“Магілёўскі абласны
метадычны цэнтр народнай
творчасці і культурна-
асветнай работы”*

Абрад заклікання дажджу у Старым Дзедзіне

Гэтае лета выдалася дужа спякотным. У некаторых мясцовасцях краіны дажджу не было некалькі тыдняў. Што рабіць, калі метэаралагічныя зводкі не абяцаюць ападка і на небе – ні воблачка? Правільны адказ – звяртацца да памяці продкаў.

Засуха – прыродная з’ява, якая акружа на мноствам міфічных уяўленняў. Прычынай узнікнення засухі магло быць вядзьмарскае насланне, а таксама выкананне людзьмі забароненых у пэўныя каляндарныя тэрміны дзеянняў. Справакаваць засуху, па народных павер’ях, можа ўстаноўка платоў і агароджаў да свята Дабравесця, пастаўлены не ў свой час помнік на магіле, пахаваны тапелец, якому “ўсё мала вады”, або самагубца, якога, супраць правілаў, пахавалі на тэрыторыі могілак, а не за агароджаю. Каб не выклікаць засуху, нельга было нікому і нічога пазычаць у час пачатку ворыва, ускопвання градаў, засевак. Каб улетку не было засухі, трэба было адзначаць дзень прарока Іллі і аблівацца ў Сухі (Траецкі) чацвер вадою.

Але калі ўжо так сталася, што над краем усталявалася спёка без кроплі дажджу, трэба было тэрмінова выпраўляць сітуацыю, каб не даць загінуць ураджаю. У розных рэгіёнах краіны вядомыя шматлікія народныя “спосабы” спынення засухі.

На Магілёўшчыне для таго, каб ліквідаваць прычыну засухі, людзі разбуралі платы, здымалі вароты і заносілі ў балота ці ў возера, сыпалі ў калодзеж мак або каноплі, кідалі туды расаду або гліняны гаршчок, часам – новы, часам – узяты без дазволу. Дзёнідзе жанчыны выраблялі ручнік-абыдзённік і вешалі яго на прыдарожны крыж.

Цікавы старадаўні абрад заклікання дажджу захаваўся ў вёсцы Стары Дзедзін Клімавіцкага раёна.

Вёска знаходзіцца на мяжы з Расіяй – дзве гадзіны шпаркай язды ад абласнога цэнтра. Калі мы дабраліся да Старога Дзедзіна, удзельніцы абраду ўжо чакалі нас. Па правілах, жанчыны падчас правядзення абраду павінны быць абсалютна распранутыя, аднак у мэтах “цэнзуры” і для надання эстэтычнасці ўсёй працэдур (усё-ткі аб’ектывы відэакамер і фотаапаратаў – рэч бязлітасная), удзельніцы рытуалу апрануліся ў кашулі і павязалі на галовы наміткі.

Галіна Васільеўна Брыкава нарадзілася ў Старым Дзедзіне і бачыла абрад з дзяцінства.

– Падчас спякотнага лета жанчыны, калі ішлі з працы, дамаўляліся пераараць раку Асцёр, - распавядае Галіна Васільеўна. – “Бабы, трэба сёння пераараць раку, – казалі якая-небудзь з жанчын, – бо даўно дажджу не было!” Хадзілі толькі ў абедзенны перапынак. Бралі плуг або саху. Імкнуліся, каб ніхто аб гэтай задуме не даведаўся, бо араць жа трэба было голымі! Таму размаўлялі шэптам, каб ніхто не пачуў. А мы, дзеці, такія цікаўныя былі, нам жа было трэба падглядзець! І мужыкі – таксама цікаўныя, смяюцца – бабы пайшлі голымі на рэчку! Калі жанчыны заходзілі ў ваду, то абавязкова “Ойча наш” чыталі, хрысціліся, а потым к небу пасягалі дзвюма рукамі, прасілі Бога, каб дапамог паліць зямлю, каб жыццё працягвалася. “Дай Госпадзі, дапамажы Госпадзі, прынясі вятры, прынясі нам хмары, арашы зямельку, напай травы, поле, лясы, дай жыцця нашай зямельцы, каб благодатна ўрадзіла, і ўсіх напайла...”. Пасля здымалі з сябе ўсё адзенне, заходзілі ў ваду і цягнулі па дну плуг – “аралі ваду”. Прычым, дзве жанчыны цягнулі плуг, адна ішла за плугам, яшчэ адна паганяла пугай або галінкай, астатнія стаялі на беразе і спявалі. Аралі толькі адзін раз. Напры канцы таксама маліліся. Дождж ішоў праз гадзіну. Людзі раней верылі ў Бога, асабліва старыя. Вось Бог іх і слухаў. Удзельнічалі ў абрадзе і старыя жанчыны, і маладзіцы, і ўдовы – хто змовіўся і ў каго быў час. Упрагаліся ў плуг звычайна пажылыя, а моладзь “паганяла”. У кніжках гэта не чыталася, вялося спакон вякоў, нашымі дзядамі, бабулямі, матулямі.

А мы малыя ўсё гэта бачылі. І зараз просяць выклікаць дождж, і тыя, хто верыць, і тыя, хто не. Асабліва старэйшае пакаленне”...

Таццяна Лявонаўна Скоцкая – таксама мясцовая жыхарка і памятае абрад з малых гадоў.

- Для таго, каб “араць раку”, трэба, каб дождж не йшоў месяц. Як паараем, дождж мог пайсці і не адразу. Часам трэба было пачакаць дзянёк-другі. А вось у мінулым годзе перааралі ваду – дык дождж на месяц заліў! Мужыкі нават прасілі заараць раку назад. А ёсць жа і такія словы, каб дождж спыніўся. “Дожджык, дожджык, перастань, я паеду на Ірдань, Божку паліцца, хрэсцікам хрысціцца, ключыкам-замочкам, шоўкавым платочкам”. А пасля ж па лужынах бегалі, абліваліся вадой”.

Жанчыны падыходзяць да ракі, спускаюцца да вады. Разам чытаюць малітву “Ойча наш”. За гэтым адна з удзельніц просіць у неба, каб тое паслала хмары і дажджы. Далей пачынаецца самая галоўная частка абраду.

Дзве ўдзельніцы застаюцца на беразе – яны спяваюць. Астатнія жанчыны ўваходзяць у раку і пачынаюць пераворваць плугам яе дно, рухаючыся да супрацьлеглага берага. Адна з іх сцёбае паверхню вады пугай, намагаючыся выбіць з ракі як мага больш пырскаў.

І вось тут адбываецца амаль неверагоднае. Жанчыны з плугам яшчэ нават не даходзяць да другога берага, як узнімаецца халодны і вельмі моцны вецер і на даляглядзе, які з ранку быў абсалютна чыстым, паказваюцца хмары. На вялікай хуткасці хмары бягуць да Старога Дзедзіна і закрываюць сонца. Праз гадзіну – столькі доўжыліся здымкі – на зямлю падае некалькі кропель дажджу.

- Каб былі зусім без адзення, моцны дождж адразу б пайшоў! – кажа Галіна Васільеўна. – Так заўсёды бывае.

- Вы з’едзеце – дождж пойдзе ўвечары, – дадае Таццяна Лявонаўна.

Алена Васільеўна Цішкевіч, вядучы метадыст Магілёўскага абласнога метадычнага цэнтра народнай творчасці і культурна-асветнай работы, зазначае:

-Зберажэнне і папулярызацыя традыцыйных народных абрадаў, такіх як “Закліканне

дажджу”, будзе і надалей садзейнічаць развіццю турызма, падрымцы мясцовых суполак па захаванні ўнікальных народных святаў. Падрастаючае пакаленне і моладзь не толькі Клімавіцкага раёна, але і ўсёй вобласці павінна ведаць свае карані і традыцыі не па падручніках і буклетах, а бачыць гэта ў жывым асяроддзі прымаць актыўны ўдзел у іх захаванні і працягу”.

Можна ставіцца да такой народнай магіі з пэўным скептыцызмам, але ад сябе хачу дадаць, што мы прывезлі дождж са Старога Дзедзіна нават у Магілёў. Хмары “гналіся” за намі ўсю дарогу, а дождж прайшоў якраз над тымі раёнамі горада, дзе жывуць удзельнікі паездкі. Наступным днём мы патэлефанавалі ў Стары Дзедзін, і нам пацвердзілі: увечары над вёскай таксама праліўся моцны дождж.

*Алёна Беланожка, вядучы
рэдактар Магілёўскага абласнога
метадычнага цэнтра народнай
творчасці і культурна-асветнай
работы*

День Независимости Республики Беларусь отпраздновали в Быхове

3 июля в Быхове прошли праздничные мероприятия, посвященные Дню Независимости Республики Беларусь.

Центральным событием праздника стало торжественное шествие трудовых коллективов, представителей общественных организаций, ветеранов труда по главной улице города.

После митинга быховчан порадовали большим концертом коллективы и солисты художественной самодеятельности города.

На Октябрьской площади, Певческом поле, стадионе были организованы: фотовыставка, музейная выставка «Назад в БССР», книжная выставка «Быхов-город читающий». Умельцы Быховщины пригласили всех желающих посетить аллею мастеров. Отдел образования, спорта и туризма Быховского райисполкома организовал работу детских игровых тематических площадок. Работники культуры развлекали на игровой площадке «Лявоніха запрашае», на которой все желающие могли принять участие в белорусских играх, познакомиться с белорусской батлейкой. Театральные коллективы сельских учреждений культуры представляли свое творчество на площадке «Потешники».

Вечером прошел концерт солистов районного Центра культуры «С праздником, Беларусь», танцевально-развлекательная программа с участием Макса Лоренса и ди-джея Даниила. Во время проведения массового народного гуляния прошла патриотическая акция «Споём гимн вместе». Завершился праздник красочным фейерверком.

*Светлана Соломевич,
заведующая методическим
отделом Быховского районного
Центра культуры*

450-годзе вёскі Баркалабава

24 ліпеня ў Быхаўскім раёне адбылося свята, прысвечанае 450-годдзю з дня заснавання вёскі Баркалабава.

Жыхароў вёскі са святам павіншавалі старшыня Быхаўскага райвыканкама Дзмітрый Калееў, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Таццяна Кананчук, епіскап Бабруйскі і Быхаўскі Серафім, кіраўнікі прадпрыемстваў раёна.

Удзельнікі тэатральнага калектыва “Крыніца” Быхаўскага раённага Цэнтра культуры падрыхтавалі тэатралізаваную дзею “Баркалабаўскі летапіс”, з паказу якой і пачалося свята. У свяце прынялі ўдзел творчыя калектывы Чавускага, Кіраўскага раёнаў, народны калектыв народнай песні “Прыпеўка” Магілёўскага раёна. Сваёй творчасцю радаваў жыхароў вёскі народны калектыв “Дняпроўскія зоры” Быхаўскага Цэнтра культуры і народнай творчасці. Выступалі самадзейныя артысты Баркалабаўскага культурна-спартыўнага Цэнтра.

Зараз Баркалабава – сучасны аграгарадок з прыгожымі дамамі, вясковай інфраструктурай, а вось што было раней, можна было дазнацца, прыняўшы ўдзел у віктарыне “Што мы ведаем пра родную вёску”. Вядучыя прапанавалі перагарнуць старонкі гісторыі і ўспомніць найбольш цікавыя падзеі з жыцця мястэчка, а дапамаглі ў гэтым жыхары вёскі-юбіляра, якія добра ведаюць гісторыю сваёй вёскі. Таксама нямала цікавых звестак можна знайсці ў кнізе “Баркалабава. Гісторыя далёкая і блізкая”, якую выпусцілі ў свет былыя настаўнікі Баркалабаўскай школы Ганна і Віктар Куляшовы - сапраўдныя энтузіясты, краязнаўцы і проста неабыхавыя людзі, якія частку свайго жыцця прысвяцілі вывучэнню гісторыі роднага краю.

Вядома, што гісторыю любога месца пішуць людзі. Таму на свяце не абышлося без ушанавання лепшых працаўнікоў, якія падымалі калгас, якія прыехалі ў вёску маладымі спецыялістамі і засталіся, прыраслі сэрцам да жывапісных мясцін Баркалабава. Слаўная гісторыя краю, пачатая старэйшымі пакаленнямі, паспяхова працягваецца іх нашчадкамі.

На свяце адбылося ўшанаванне сямейнай пары Кацярыны і Мікалая Усавых, якія разам крочаць па жыцці 55 гадоў. Падарункі атрымалі мнагадзетныя сем'і. Віншаванне прагучала для самага маленькага жыхара вёскі, якому няма яшчэ і года. Музычны падарунак прагучаў і ў адрас дзяўчат і жанчын, якія носяць імя Вольга, бо менавіта 24 ліпеня - дзень святой княгіні Вольгі. Дарэчы, рэжысёра свята клічуць таксама Вольга. Вольга Уласава - мясцовая жыхарка вёскі Баркалабава, зараз яна працуе рэжысёрам раённага Цэнтра культуры.

Да свята ў вёсцы Баркалабава рыхтаваліся ўсе жыхары. Чаго тут толькі ні было - як на кірмашы! Нездарма ж раней у мястэчку ладзіліся шырокія кірмашы. Мясцовыя жыхары прапанавалі ўсім жадаючым пакаштаваць баркалабаўскія прысмакі, сваю прадукцыю прадставілі ААТ "Салодкая сядзіба", ААТ "Быхаўскі КАСЗ", Райпо. Народныя майстры запрашалі на майстар-класы. Для дзяцей працавалі атракцыёны, была арганізавана работа дзіцячай гульнівай пляцоўкі "Лявоніха запрашае", у арганізацыі якой прынялі ўдзел работнікі культуры Лудчыцкага сельскага клуба, Гарадзецкага і Вараніноўскага Дамоў культуры, раённага Цэнтра культуры. Таксама былі разгорнуты літаратурныя і фатаграфічныя выставы.

Ад усяго сэрца віншруем жыхароў Баркалабава са святам!

*Святлана Саламевіч,
загадчыца метадычнага
аддзела Быхаўскага раённага
Цэнтра культуры*

Праздник Огурца на Шкловщине

9 августа в Шклове традиционно прошел районный праздник «День Шкловского Огурца».

Началось празднование возле скульптуры Огурца. Вниманию зрителей было предложено театрализованное представление с участием Его Величества Огурца Шкловского. Далее жители города вместе исполнили гимн этому овощу и попробовали «фирменное» шкловское блюдо - огурец в меду.

По окончании театрализованного представления все присутствующие и гости праздника направились в городской парк, где уютно расположились «подворья» различных организаций города и района. Посетив их, можно было увидеть и оценить на вкус огурцы с медом, соленые в банках, огуречные салаты и огуречные канапе. Каждый желающий мог приобрести приятные и полезные сувениры от народных мастеров Могилёвщины, а также продукцию шкловских предприятий.

Работниками районного Дома культуры и клубных учреждений культуры района была подготовлена и проведена увлекательная культурная программа, которая включала в себя игры, театрализацию, концертные выступления творческих коллективов.

По итогам праздника начальником отдела идеологической работы, культуры и по делам молодежи райисполкома Сергеем Владимировичем Артамоновым были вручены подарки семьям Д. Поляковой, Н. Симончик, В. Сенокосовой и Н. Кунцевич в номинации «Лучшие огуречники», а также организациям, которые представили лучшие «огуречные подворья»: Шкловскому райпо, центральной библиотеке, Заходской библиотеке, Заходскому СДК, Словенскому СДК, Кучаринскому СДК, Городищенскому СДК, Говядскому СДК, Ордатскому СДК, Городецкому Дому ремёсел, Добрейковскому Дому народного творчества, детской школе искусств, районному историко-краеведческому музею, кинотеатру «Мир».

**О. В. Шкрабо, заведующий
отделом методической работы
районного Дома культуры ГУК
«Централизованная клубная
система Шкловского района»**

“Чароўны куфар” Магілёўшчыны

Якое багацце захоўваюць вялікія куфры нашых бабуль? Ільняныя ручнікі з далікатнай вышыўкай па краях, ажурныя карункі, тонкія фіранкі-выцінанкі, пярэстыя паясы, белыя фартухі і кашулі, гліняныя свістулькі, саламяныя цацкі – што толькі ні хаваецца пад цяжкімі драўлянымі крышкамі! Вельмі цікава часам бывае зазірнуць у такі вялікі куфар, і так хочацца іншым разам даведацца – якім чынам з’явілася на свет гэткае незвычайнае прыгажосць?

Установа культуры “Магілёўскі абласны метадычны цэнтр народнай творчасці і культурна-асветнай работы” ўжо 75 гадоў – з самага першага дня свайго заснавання! – займаецца пастаянным пошукам старажытных артэфактаў і тэхналогій Магілёўшчыны, актыўна збірае лепшыя ўзоры народнага дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва, адраджае і папулярызуе традыцыйныя промыслы і рамёствы, абрады і святы. Добра памятаючы даўнюю мудрасць “Без мінулага няма будучага”, цэнтр сістэматычна праводзіць асветна-адукацыйныя мерапрыемствы, накіраваныя на актуалізацыю розных відаў традыцыйнага рамеснага мастацтва.

Адным з важных праектаў, які значна пашырыў маштабы і магчымасці дзейнасці цэнтра ў згаданым накірунку, з’яўляецца творчая лабараторыя “Чароўны куфар”. Праект створаны на-прыканцы 2010 года з мэтай прапаганды традыцыйных рамёстваў сярод моладзі, перадачы досведу, ведаў і ўменняў, распаўсюджвання традыцыйных промыслаў і рамёстваў у рэгіёнах, з’яўлення ў краі новых майстроў і клубных фарміраванняў – і паспяхова дзейнічае па сённяшні дзень.

У межах праекта, у першую чаргу, адбываецца “маніторынг” стану, у якім знаходзіцца традыцыйнае дэкаратыўна-прыкладнае і рамеснае мастацтва краю. Метадысты цэнтра рэгулярна выезджаюць у розныя куткі вобласці, “узброеныя” фота- і відэатэхнікай. Калі падчас такіх падарожжаў атрымліваецца ў “чароўных куфрах” вяскоўцаў знайсці сапраўды старажытную рэч –

ручнік, элемент традыцыйнага строю, любы іншы прадмет матэрыяльнай культуры – гэта можна лічыць сапраўдным поспехам і перамогай над часам, таму што, на жаль, такія знаходкі ў нашы дні – адзінкавыя; тым яны і каштоўныя. Так, падчас экспедыцый, якія праводзяцца штогод, былі набыты ткацкія станкі ў Клічаўскім і Касцюковіцкім раёнах, тканыя і вышываныя ручнікі з Краснапольскага, Хоцімскага, Чавускага, Бялыніцкага, Асіповіцкага і іншых раёнаў вобласці. У Клічаўскім раёне метадысты цэнтра знайшлі цудоўныя старыя куфры, якія адрадзілі, і ён стаў адным з экспанатаў музея ручнікоў. Дзіцячыя люлькі, лаўкі, посуд, лямпы, прылады да ткацкага станка, кашулі і спадніцы, вышываныя ручнікі і тканыя пасцілкі, узоры мясцовага ткацтва – усе гэта складае нацыянальна-цэнтраўскага музея ручніка і традыцыйнага побыту.

Там жа, на месцах, заўсёды яскрава бачна, якія традыцыйныя рамёствы і промыслы найбольш актыўна развіваюцца ў дадзеным рэгіёне і маюць пераемнікаў, а якія сапраўды патрабуюць падтрымкі.

“Маніторынг” дае падставы для далейшай працы. Адным з галоўных накірункаў, у якім праводзіцца работа “Чароўнага куфара”, з’яўляецца правядзенне майстар-класаў і семінараў-практыкумаў па навучанні тэхналогіям традыцыйных і сучасных відаў рамёстваў. Для правядзення семінараў цэнтр запрашае самых выбітных майстроў краіны і вобласці па розных відах традыцыйнага дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва, лепшых носьбітаў тэхналогій, даследчыкаў беларускай рамеснай спадчыны.

Першае, на што ў свой час звярнулі ўвагу ініцыятары праекта – ткацтва. Тэхналогія ткацтва ў краі патрабавала тэрміновай “рэанімацыі”. Першыя семінары па ткацтве прайшлі з удзелам майстроў з Гродзеншчыны: у Магілёў завіталі Л.І. Бярдоўская, майстар па ткацтве Шчучынскага Дома рамёстваў, і А.Ф. Шунейка., метадыст па ткацтве Гродзенскага абласнога цэнтра народнай творчасці. Гэтыя семінары сталі штуршком для з’яўлення ў вобласці гурткоў і студый па ткацтве: у Хоцімскім, Асіповіцкім, Касцюковіцкім, Глускім, Дамах рамёстваў, Бабруйскім, Кіраўскім раёнах.

На семінары па ткацтву

Народны майстар Рэспублікі Беларусь Н.В.Дамянікава

Майстар-клас па ганчарстве і кераміцы ў пасёлку Глуша

Трэба зазначыць, што семінары і майстар-класы па ткацтве зараз праводзяцца рэгулярна, як на базе цэнтры, так і выездныя: іх праводзіць метадыст установы, майстар Алена Саўчанка. І ў кожным раёне Магілёўшчыны на сёння ёсць хаця б адзін ткацкі станок – маюцца на ўвазе не музейныя экспанаты, а станкі, за якімі працуюць майстрыхі, перадаючы вопыт моладзі. І зараз, напрыклад, у Асіповіцкім Цэнтры рамёстваў працуе гурток па ткацтве, дзе дзеці вывучаюць традыцыйныя для рэгіёна спосабы ткацтва, а калекцыя тканых ручнікоў, сурвэтак і строяў налічвае больш за дваццаць адзінак.

Саломаяпляценне – накірунак, які таксама актыўна прапагандуецца і развіваецца ў вобласці, у тым ліку і пры непасрэдным садзейнічанні “Чароўнага куфара”. Семінары і майстар-класы па саломаяпляценні праводзіць Народны майстар Беларусі, старшыня Магілёўскага аддзялення Беларускага Саюза майстроў народнай творчасці, кіраўнік творчай лабараторыі Наталія Дамянікава. За перыяд 2011-2014 гадоў у вобласці з’явіліся новыя гурткі па саломаяпляценні ў Вяйнянскай школе мастацтваў, Чэрыкаўскім, Краснапольскім, Хоцімскім, Гарадзецкім Дамах рамёстваў. У лютым 2013 года ў выставачнай зале Беларускага саюза майстроў прайшла выстава “Саламяны чуд”, дзе былі прадстаўлены лепшыя творы магілёўскіх майстроў саломаяпляцення.

Не абмінулі стваральнікі “Чароўнага куфара” і такі накірунак, як кераміка, які актыўна развіваецца ў рэгіёне. У пасёлку Глуша Бабруйскага раёна зараз кожны верасень праводзіцца рэгіянальнае свята “Глушанскі хутарок”, у межах якога абавязкова адбываюцца майстар-класы па ганчарстве і кераміцы. Ініцыятарам правядзення такіх майстар-класаў з’явіўся Народны майстар Беларусі Юрый Іванавіч Боўда, які разам са сваімі сябрамі, майстрамі па ганчарстве і кераміцы, пабудаваў сапраўдныя печы па абвары і чорнадымленні ганчарнага посуду. У гуртках пры Глушанскім Доме рамёстваў займаюцца хлопчыкі і дзяўчынкі. На базе Глушанскага Дома рамёстваў праводзяцца пленэры ганчароў Магілёўшчыны.

Самым адметным на Магілёўшчыне з’яўляецца рамяство шапавалаў, што на Дрыбіншчыне. Дрыбінскае шапавальства з’яўляецца нематэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасцю краіны, актыўна пераймаецца моладдзю і стала падставай для заснавання рэгіянальнага фестывалю народных промыслаў і рамёстваў “Дрыбінскія таржкі”.

За час існавання лабараторыі “Чароўны куфар” прайшло два семінары-практыкумы па фільцаванні, якія правялі майстар з Магілёва Ірына

Майстар-клас па выцінанцы В.Бабурынай

Гліняныя вырабы
народнага майстра Рэспублікі Беларусь Н.Рагоўскай

Мікалаеўна Рудая, якая працуе ў тэхніцы “сухога” валяння, і госьця са Швецыі - Гуніла Шоберг. На семінарах удзельнікі вучыліся “валяць” цацкі, кветкі, бралкі – тое, што асабліва цікава дзецям. Пасля гэтага, ізноў жа, у раёнах вобласці з’явіліся гурткі па валянні.

На пачатку бягучага года было прынята рашэнне аб арганізацыі платных семінараў і майстар-класаў у межах праекта. Зараз семінары праходзяць штоквартальна; у бягучым годзе цэнтрам ужо былі праведзены майстар-клас па вышыўцы з удзелам Рудніцкай Галіны Рэмаўны, члена Беларускага Саюза майстроў народнай творчасці, семінар па роспісе ад майстра Ніны Пачынавай (Мінск) і зусім нядаўні, вераснёўскі семінар па выцінанцы, які правяла народны майстар Беларусі, загадчык сектара выцінанкі Беларускага Саюза майстроў

народнай творчасці, аўтар кнігі “Мая выцінанка” Вольга Бабурына (Мінск).

Дарэчы, тэма “Выцінанка” заўсёды карыстаецца асаблівым попытам, бо гэты від дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва характарызуе таннасць і даступнасць матэрыялаў, простая тэхналогія, якая не патрабуе дадатковай апрацоўкі вырабу, высокая хуткасць стварэння канчатковага твора. У мінулым годзе семінар па выцінанцы быў праведзены з удзелам народнага майстра Наталлі Бярнадскай з Крычава. На семінар з’ехалася больш за 25 удзельніц, якія прадстаўлялі не толькі ўстановы культуры, але і адукацыі. І зараз гурткі па выцінанцы працуюць у Быхаўскай школе мастацкіх рамёстваў, а таксама ў Бялыніцкім раёне.

За апошнія гады, у тым ліку і дзякуючы “Чароўнаму куфару”, на Магілёўшчыне створаны банк дадзеных, які ўтрымлівае прозвішчы як сталых, дасведчаных майстроў, так і маладых, якія толькі пачынаюць свой творчы шлях. Паколькі дзейнасць творчай лабараторыі скіравана, перш за ўсё, на падтрымку пераемнасці традыцый, то маладым майстрам надаецца асаблівая ўвага: вядзецца сістэмная работа на прадмет уступлення іх у Беларускі саюз майстроў, аказваецца садзеянне пры арганізацыі выстаў, прапануюцца паездкі ў межах міжнароднага супрацоўніцтва. Так, майстар з Хоцімска Ніна Рагоўская была ў Навасібірsku на фестывалі “Сібірская кераміка”; Алена Саўчанка, Аляксей Сапажкоў, Юрый Боўда – прымалі ўдзел у фестывалі ў Калініградзе “Тэрыторыя міру”; таксама майстры дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва выязджаюць у Пскоў, Смаленск, Курск, Белгарад.

Семінары і майстар-класы карыстаюцца попытам у метадыстаў клубных устаноў вобласці, настаўнікаў дзіцячых школ мастацтваў, кіраўнікоў дзіцячых студый і гуртоў дэкаратыўна-прыкладнага накірунку – спецыялістаў, зацікаўленых у тым, каб асвоіць традыцыйныя тэхналогіі, павысіць узровень свайго майстэрства і актыўна выкарыстоўваць атрыманыя веды ў прафесійнай дзейнасці.

Творчая лабараторыя “Чароўны куфар” зараз працягвае актыўную дзейнасць і паступова набывае ўсё большую папулярнасць. Як паказвае практыка, на семінары па дэкаратыўна-прыкладнай творчасці ёсць запыт. А значыць, “Чароўны куфар” будзе фарміраваць прапановы.

**Алёна Беланожка,
вядучы рэдактар Магілёўскага
абласнога метадычнага цэнтра
народнай творчасці і культурна-
асветнай работы**

Мастацтва выцінанкі ад Вольгі Бабурынай

9-10 верасня ў Магілёўскім абласным метадычным цэнтры народнай творчасці і культурна-асветнай работы прайшоў семінар па тэхналогіі “Выцінанка” (выразанне карцін, цацак з паперы), які правяла народны майстар Беларусі, загадчык сектара выцінанкі Беларускага Саюза майстроў народнай творчасці, аўтар кнігі “Мая выцінанка” Вольга Бабурына (Мінск).

Майстар падрабязна распавяла гісторыю ўзнікнення і распаўсюджвання папяровай выцінанкі на Беларусі, пазнаёміла прысутных з асноўнымі відамі выцінанак па спосабе стварэння (“выразанка”, “выбіванка”, “вырыванка”), прывяла прыклады выкарыстання выцінанкі для аздаблення сувенірнай прадукцыі (такой, як: завушніцы, магніцікі, елачныя цацкі, арыгінальныя паштоўкі і інш.), расказала правілы кампазіцыйнай пабудовы твораў. Пасля ўдзельнікі семінару прыступілі да практычных заняткаў: яны спрабавалі самастойна зрабіць кніжную закладку, паштоўку, птушку-падвеску, прыгожую ажурную сурвэтку.

У семінары прымалі ўдзел прадстаўнікі трынаццаці раёнаў Магілёўскай вобласці: метадысты клубных устаноў, настаўнікі дзіцячых школ мастацтваў, кіраўнікі дзіцячых студый і гурткоў дэкаратыўна-прыкладнога накірунку – спецыялісты, зацікаўленыя ў тым, каб асвоіць мастацтва выцінанкі, павысіць узровень свайго майстэрства і пачаць выкарыстоўваць атрыманыя веды ў прафесійнай дзейнасці.

Трэба зазначыць, што сёлета гэта ўжо не першы семінар, які праводзіцца на базе Магілёўскага абласнога метадычнага цэнтры НТ і КАР. Правядзенне семінараў – адзін з неад’емных накірункаў дзейнасці ўстановы, які рэалізуецца ў межах творчай лабараторыі “Чароўны куфар”. Праект створаны з мэтай перадачы досведу, ведаў і ўменняў, распаўсюджвання традыцыйных промыслаў і рамёстваў у рэгіёнах, з’яўлення ў краі новых майстроў і клубных фарміраванняў. Семінары праходзяць штоквартальна; у бягучым годзе цэн-

трам ужо былі праведзены семінары па вышыўцы і роспісе. Але тэма “Выцінанка” заўсёды карыстаецца асаблівым попытам, бо гэты від дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва характарызуе таннасць і даступнасць матэрыялаў, простая тэхналогія, якая не патрабуе дадатковай апрацоўкі вырабу, высокая хуткасць стварэння канчатковага твора, а таксама, пры наяўнасці пэўнай кампазіцыйнай “кананічнасці” – адсутнасць абмежаванняў па каларыстыцы, тэматыцы і сімволіцы, якія маюцца, напрыклад, у традыцыйным ткацтве і вышыўцы.

Удзельнікі семінара выказалі падзяку майстру і запэўнілі арганізатараў, што падзяляцца атрыманымі навыкамі са сваімі калегамі і навучэнцамі, а матывы выцінанкі зоймуць пачэснае месца ў афармленні святочных мерапрыемстваў і сувенірна-выдавецкай прадукцыі ўстаноў культуры.

*Алёна Беланожка,
вядучы рэдактар Магілёўскага абласнога
метадычнага цэнтры народнай творчасці і
культурна-асветнай работы*

РЕМЕСЛЕННИКИ МОГИЛЕВЩИНЫ НА «ВОИНОВОМ ПОЛЕ»

Мастера Могилевской области приняли участие в выставке-ярмарке, проходившей в рамках VIII Фестиваля исторических клубов «Воинovo поле», который состоялся 22 – 24 августа 2014 года в Парке Дракино (Московская область, Серпуховский район).

Организаторы фестиваля — Негосударственное учреждение культуры Дружина «Серебряный волк» и ЗАО «Славяне» при поддержке Администрации Серпуховского района Московской области. Задачей фестиваля является пропаганда исторического наследия Древней Руси, сохранение преемственности поколений, популяризация истории, культуры и древних ратных традиций, продвижение исторической реконструкции как формы молодежной досуговой деятельности, обмен опытом и знаниями между клубами, развитие событийного и семейного туризма.

Атмосфера фестиваля обеспечивает полное погружение в историю Древней Руси. Организация жизни на фестивале построена по принципу «живой истории», где каждый реконструированный предмет, действие, событие доступно для изучения современным человеком. В ходе фестиваля гости увидели повседневную жизнь наших предков, масштабную реконструкцию исторической битвы, состязания воинов, лучников, метателей ножей и сулицы (копья), конкурс исторического мужского и женского костюма, выступления этнографических коллективов, ремесленные мастер-классы, средневековый торг, казачью станицу, а также соприкоснулись с духовным и материальным отражением давно ушедшей эпохи.

Организаторы фестиваля особое внимание уделили презентации традиционных народных ремесел. В рамках праздника проводилась выставка-ярмарка «Город мастеров», в которой по приглашению организаторов приняли участие

Диплом и благодарность, г.Обнинск

мастера Могилевщины. Ремесленное творчество нашего края представляли: Наталия Доменикова, народный мастер Беларуси, соломоплетение (г. Могилев); Татьяна Феськова, народный мастер Беларуси, лозоплетение (г. Могилев); Александр Орлов, член Белорусского союза мастеров, мастер по керамике (Бобруйский район); Любовь Шевчук, мастер по бисероплетению (г. Могилев); Ольга Белоконь, мастер по работе с текстилем (г. Могилев); Андрей Морозов, мастер росписи по стеклу (г. Могилев); Ирина Кухтина, мастер по соломоплетению (г.Быхов).

На площадке мастера продемонстрировали свои лучшие работы. Каждый поведал историю представленных изделий, познакомил с технологией их изготовления, провел мастер-класс, рассказал о предназначении того или иного предмета, сувенира, украшения, оберега. Здесь же посетители фестиваля смогли попробовать себя в гончарном деле, собственноручно изготовив красивый кувшин или горшочек на самом настоящем гончарном круге.

Мастера Могилевской области привезли с «Воинова поля» дипломы, сувениры и подарки, а также добрые воспоминания и планы принять участие в фестивале в следующем году.

*Алена Белоножко,
ведущий редактор УК «Могилевский
областной методический центр НТ и КТР»*

Мастера Могилевщины вернулись из Обнинска

С 25 по 27 июля 2014 года в городе Обнинске Калужской области проводился традиционный Межрегиональный праздник народного творчества и ремесел «Город мастеров – 2014», посвященный 70-летию Калужской области, 60-летию пуска Первой в Мире АЭС, 58-летию города Обнинска.

Праздник был организован при всесторонней поддержке Министерства культуры и туризма Калужской области, Администрации города Обнинска, Калужского областного центра народного творчества.

Могилевскую область представляли: народные мастера Беларуси Доменикова Н.В.(соломоплетение), Феськова Т.М. (лозоплетение), Яковенко В.Н. (керамика), члены Белорусского союза мастеров народного творчества - Яценко Л.М. (керамика) и Белоконь О.В. (роспись по стеклу).

В рамках праздника был организован конкурс «Живая традиция», в котором приняла участие Доменикова Наталия Витольдовна. По итогам конкурса мастер была награждена Дипломом «За лучшее отражение темы традиционной народной культуры».

Активное культурное сотрудничество между нашими странами будет продолжаться и далее.

*Елена Васильевна Тишкевич,
ведущий методист УК «Могилевский
областной методический центр
народного творчества и культурно-просветительной работы»*

Территория мира на Калининградской земле

С 13 по 17 августа в Калининграде проходил III Международный фестиваль «Территория мира». Программа фестиваля была насыщенной и включала целый ряд мероприятий, среди которых одним из ключевых стала международная конференция «Традиционная культура: сохранение, современность, развитие», состоявшаяся 13-14 августа 2014 года в г. Светлогорске Калининградской области.

В конференции приняли участие ученые, фольклористы, этнографы, специалисты культурно-досуговых и образовательных учреждений, муниципальных органов управления культуры, представители общественных организаций из России, Франции, Нидерландов, Германии, Беларуси, Польши. В работе конференции принимала участие специалист учреждения культуры «Могилевский областной методический центр народного творчества и культурно-просветительной работы» - начальник отдела Смотрикова В.И., которая выступила с докладом «Культурное наследие и жизнедеятельность современного общества».

Участники конференции обсуждали вопросы сохранения культурного наследия, аспекты межкультурного взаимодействия и обмена опытом, роль традиционной культуры в современном обществе, вопросы поддержки и сохранения популяризации народной традиционной культуры на государственном уровне, а также вопросы важности международного обмена опытом по обсуждаемым вопросам.

В ходе конференции и диалога, организованного в рамках дискуссионной панели, участники конференции отмечали, что использование потенциала традици-

онной культуры в современном обществе остается актуальным и важным, а многие задачи, определяющие сегодня развитие культуры, могут быть решены только при условии консолидации усилий законодательных органов власти, муниципальных органов управления культуры, образования, науки, учреждений культуры, общественных организаций.

По итогам конференции участники приняли резолюцию, в которой отметили важность и необходимость ведения международного культурного диалога в деле сохранения традиционной культуры, необходимость расширения форм взаимодействия науки и практики для сохранения традиционной культуры, сохранения существующей системы культурно-досуговых учреждений, занимающихся сохранением и трансляцией традиционной культуры в современном обществе, и их кадрового потенциала, а также важность формирования устойчивых потребностей людей, особенно молодого поколения, в познании, переживании, сохранении и творческом восстановлении традиционной культуры, которая выступает залогом преемственности культуры и оптимального развития личности и общества и многое другое.

Кроме того, в рамках фестиваля проходила Международная ярмарка народного творчества «Город мастеров», в которой принял участие мастер по керамике из Бобруйского района - народный мастер Беларуси Бовда Ю.И. Его изделия из глины, выполненные по различным технологиям, характерным для Бобруйского региона, вызвали неподдельный интерес посетителей ярмарки.

Достаточно широко была представлена география творческих коллективов, которые выступали в рамках фестиваля. К уже названным участникам фестиваля следует добавить такие известные коллективы, как: Государственный академический ансамбль народного танца имени Игоря

Моисеева (г.Москва), Государственный академический ансамбль народного танца имени Файзи Гаскарова (г.Уфа), шоу барабанщиков «Aska-Gumi» (г.Токио) и другие.

Необходимо отметить, что сотрудничество с Калининградским областным Домом народного творчества перешло в разряд постоянного культурного сотрудничества. Наши мастера не первый год представляют народные промыслы Могилевщины на международной ярмарке. В прошлом году мастера Калининградской области принимали участие в Международной выставке декоративно-прикладного и народного искусства «Золотой мастер», которая проходила в г.Могилеве.

Такое сотрудничество позволяет популяризировать традиционную культуру Беларуси, а также расширить границы культурного сотрудничества и значительно обогатить опыт работы по проблемам сохранения и актуализации культурного наследия.

**Смотрикова В.И.,
начальник отдела УК
«Могилевский областной
методический центр НТукПР»**

СЦЭНАРЫЙ канцэртна-гульнівай праграмы “Сялянскі двор-гасцёўня”

Гучыць музыка. На пляцоўку выходзяць гаспадыні Алена і Ганна.

Алена: Добры дзень, людзі дарагія!

Ганна: Дзень добры паважаныя госцейкі!

Алена: Шчыра вітаем і віншuem усіх вас са святам Дажынак. Вітаю сардэчна паважаных людзей у сталым узросце, і жанчын і мужыкоў – дбайных працаўніц і працаўнікоў! Здароўя, мірнага неба вам і вашым дзеткам-немаўляткам, хлапцам-жаніхам і на выданне прыгажуням-дзяўчаткам!

Ганна: Жадаем усім вам шчасця і долі! Каб не было ў вас бяды ніколі! Вельмі нам з гаспадыняй Аленай пашанцавала ў гэтым годзе. Добры мы ураджай вырастцілі на сваіх палетках.

Алена: Ой, добры! Селая на ганачак і захвалявалася. Як жа нам гэтыя багацці з поля прыбраць? Думалі мы думалі, ды і талаку да сябе паклікалі!

Ганна: Маладыя, удалыя, працавітыя, да работы спрытныя.

Выступленне народнага ансамбля народнай песні “Крыніца”.

Алена: Рады мы вас сустрэкаць і са святам віншаваць!

Ганна: Талака, талака талачылася,
Буйнае жыта ўрадзілася.

Алена: Колькі год жыву на свеце, а не памятаю, каб каласы былі такія прыгожыя і цяжкія.

Ганна: Мы стараліся на славу,
Гляньце вы на нашу справу!

Гаспадыня паказвае на выставу-продаж сельскагаспадарчых вырабаў.

Алена: А зараз мы аб’яўляем конкурс на самую вялікую садавіну і агародніну з вашых падворкаў. Нясіце да нас, даражэнькія, і моркву, і буракі, і гарбузы... А ў каго будуць самыя буйныя, той атрымае приз. *(Конкурс адбываецца на працягу свята.)*

Выступленне народнага ансамбля народнай песні “Крыніца”.

Ганна: Трымай, гаспадынька, дажыначны сноп!

Алена: Дзякуй вам за добрую працу, зберагу я гэты сноп да будучага году. Снапы добрыя, а колькі зерня вы з іх намалацілі?

Ганна: Не хвалюйся, суседачка,
Зерне – сонцам налітое
І багатае такое!
Яго сонца сагравала,
Дажджом буйным палівала,
Ветрыкам абвявала,
А зямля моцы давала.

Алена: Зерне добрае, сухое, а на смак яно якое?

Ганна: Можаш ты паспрабаваць, усім людзям раскажаць.

Алена: Зерне смачнае, сябры, паспрабуйце-тка і вы!

Ганна: Стой-жа, Ганна, не спяшы, скоро будуць пірагі.

Алена: Зараз мы патанчым трохі, ногі просяцца ў скокі!

Ганна: Гэй, ты, полька-весьялушка,
Сум з вачэй, цяжар з плячэй!
Вось і сэрца, быццам птушка,
Стала біцца весялей.

Запрашаю вас, даражэнькія, танцаваць!
Музыканцік, дай што-небудзь для ўцех!

Самабытны этнічны танец у выкананні народнага ансамбля народнай песні “Крыніца”. Вядучая запрашае гледачоў патанчыць разам.

Музычны нумар у выкананні народнага ансамбля народнай песні “Чапурушкі”.

Алена: Жыта жалі ад душы
Ды салому збераглі.

Ганна: А вось мы такія руплівыя гаспадары,
што нават і саломку збераглі. Наша ж саломка
душыстая, залацістая!

Алена: А навошта ж вам столькі саломы патрэбна?

Ганна: Як навошта? Хто якасна працуе, таму ў
жыцці пашануе! Гэта ж усё для жывёліны, каб
кароўцы добра спалосся і курачкі твае добра
нясліся, а пеўнікі зверху пасліся.

Алена: Запрашаем парадаваць нашу козачку
Бялянчанку прыгожым восеньскім нацюрмортам!

Гульня “Нацюрморт для казы”.

Музычны нумар у выкананні народнага ансамбля народнай песні “Чапурушкі”

Ганна (звяртаецца да Алены): Ой, суседачка, было ў
тваім хляве пуста, а цяпер стала густа.

Алена: Так, Ганначка, па працы і талакоўшчыкаў
відаць!

Ганна: Вось на свеце як бывае –
Хто працуе, той і мае!

Алена: Ой, талака-талачыца, выйшла добрая
мучыца!

Ганна: Шмат мукі мы намалолі: як снег белая, як
паветра лёткая, мука найвышэйшай якасці. Наша –
Слаўгарадская!

Алена: Жорны ўпрысядку аж скачуць,
Спеў у іх мажорны.
Заўтра будзе хлеб у хаце,
Знаюць нават жорны.

Ганна: Гэй, Талака, не зявай,
Хутка будзе каравай!

Алена: Дажыначкі, дажыначкі – вясёлае свята!
Гасцей імянітых сабралася багата!
Гэты дзень мы дажыдалі,
І музыкаў запрашалі.
Гэй, вы хлопчыкі – малойчыкі,
Музыканцікі разудалыя,
Калі чуеце – адгукніцеся,
І да нас хутчэй вы з’явіцеся!

Гульня-бліц “Дажыначныя прыпеўкі”

Алена: Даражэнькі мой, музыка! А ці ведаеш, як я
люблю прыпеўкі! Аж душа пяець!

А ў Слаўгарадзе на базары
Прадаюць мужчын вазамі,
Адна баба ўсіх любіла
За капейку сем купіла!

Сюды! Сюды! Прыпеўкі пачынаюцца! Усе
запрашаюцца! Спыніся, падзівіся! І грошай не трэба
– у апладысментах патрэба!

*Гучыць гармонік. Вядучая запрашае гледачоў
прыняць удзел у конкурсе прыпевак. Гледачы цяг-
нуць лісткі з тэкстам, а потым спяваюць пад
гармонік.*

*Па гучнасці апладысментаў вылічваецца пе-
раможца, які і атрымлівае прыз.*

Заиграй, гармошка, звонче,
Ну, а ножки, топайте!
Сегодня славим хлеборобов,
А вы в ладошки хлопайте!

Уродился урожай
Только позавидовать
Ну а парни-то у нас -
Вам таких не выдывать!

Отработали отлично,
Грамоты получим,
Ну, и собственным примером
Молодёжь научим.

О светлом будущем мечтая,
Гордимся мы своим трудом
Всех вас сердечно поздравляем
С таким весёлым, светлым днём!

*Выступленне народнага ансамбля народнай
песні “Чапурушкі”*

Атракцыён “Самы дужы”. Для глядачоў выносіцца стул у выглядзе меха “Ураджай-2014”. Трэба яго адной рукой за адну ножку стула ўзняць у паветра.

Алена: Увага! Увага!
Толькі сеньня і толькі для вас!
Атракцыён для хлопцаў-малайцоў,
Самых дужых у нас!
Падыходзьце хутчэй!

Вось перад вамі сімвалічны сёлетні ўраджай Слаўгарадчыны. Хто яго здужае падняць, той атрымае прыз.

Алена: Паважаныя сябры і госці! На працягу ўсяго свята запрашаем вас паспрабаваць свае сілы на нашым атракцыёне!

Ганна: Ты чаго гаспадыня рот разявіла, ды на хлопцаў паглядаеш?

Алена: Ды як жа на іх не глядзець? Вунь яны якія ладныя ды прыхожыя, а як добра граюць, ажно сэрца замірае.

Ганна: А хіба дзяўчаты нашы горш? Во, паглядзіце, якія красуні!

Выступленне народнага ансамбля народнай песні “Чапурушкі”.

Алена: Вялікі дзякуй кажам вам,
Руплівым усім гаспадарам.
Вы добра працавалі,
Вырасцілі і сабралі
Багаты ўраджай!
Шчыры вам дзякуй!

Ганна: Хто добра можа працаваць,
Павінен весела гуляць.
Дык зноў спявай, скачы кірмаш!
Узымай настрой святочны наш!

Выступленне народнага ансамбля народнай песні “Крыніца”.

Ганна: Радзіма мая дарагая,
Ты ў шчасці жаданым жыві,
Я сэрцам табе прысягаю
У шчырай сыноўняй любві.

Алена: На зямлі беларускай
Пад небам Радзімы,

Не ведае стомы, працуе народ.
Каб ты прыгажэла і багацела,
Краіна любімая наша, штогод!

Выходзяць гаспадыні з вялікім караваем.

Ганна: О, Белая Русь – наша маці, трымай наш
шчодры Дажыначны каравай Слаўгарадскай
зямлі!

У ім зерне, сабранае з нашых палёў,
У ім праца тваіх працавітых сыноў.

Ганна: З крыніц жыватворных узятая вадзіца,
І соль у зямлі, дзе нам шчасце радзіца.

Алена: У ім сонца празрысты пшчотны
прамень,
Што хлебную ніўку пястуете штодзень.

Ганна: У ім рук працавітых жаночых цяпло,
Каханне, надзея, пшчота, святло.

Усе: У ім шчасце і доля роднага краю!
Са святам цябе, Беларусь дарагая!

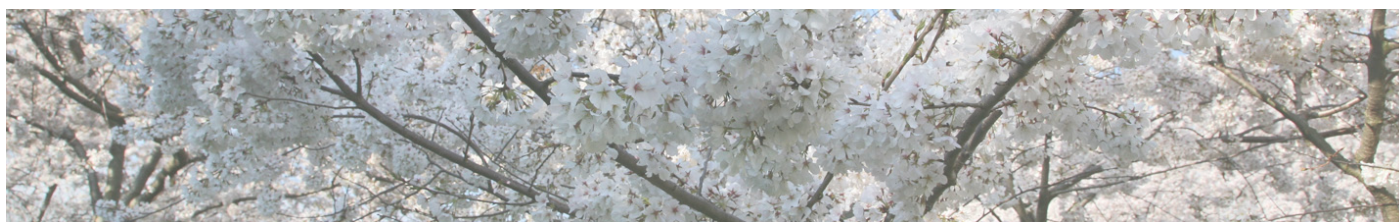
Гаспадыні частуюць караваемі ўсіх прысутных.

Выступленне народных ансамбляў народнай песні “Крыніца”, “Чапурушкі”.

Ганна: Дарагія сябры, мы развітваемся з вамі.
Віншум вас усіх са святам “Дажынікі”!

Алена: Бывайце здаровы, жывіце багата,
Хай шчасцем поўніцца кожная хата,
Хай будуць палі вашы шчодры, багаты!
Да новых сустрэч, мы заўсёды вам
рады!

**Сцэнарый падрыхтаваны
арганізацыйна-метадычным
аддзелам Слаўгарадскай
Цэнтралізаванай клубнай
сістэмы**

Галину Афанасьевну Сёмину, как композитора, хорошо знают и любят на Могилевщине. Мелодии ее песен легко запоминаются, благодаря их нежности, напевности и глубине. Их с удовольствием поют любительские коллективы и солисты учреждений культуры и образования всей области.

Родилась Г.Ф.Сёмина на Украине, юность прошла в городе Шклове. Закончив училище культуры, работала учителем музыки и пения в общеобразовательной школе, свободное время отдавая любимому занятию, пишет замечательные песни.

БЕЛЫ ПТАХ

Завеі і сцюжы гуляюць па свеце,
А сэрца сумуе па кветках, па леце.
Я з выраю птушак нястомна чакаю,
Радзімага бусла душою сустракаю.

Прыпеў:

Бела, бела, белы птах,
Без цябе пустуе дах.
Міма ты не праляці,
Шчасце ў хату прынясі.

Да любай старонкі маёй сінявокай,
Ляціш ты вясною з краіны далакай.
Варшуешь даліны і сена на полі,
Цябе не стамлюся чакаць я ніколі.

Прыпеў.

Краса Беларусі, лагодны наш бусел,
Тваёй прыгажосцю падоўгу дзіўлюся.
Жытло аздабляеш сабою спрадвеку,
У радасць бываеш заўжды чалавеку.

Прыпеў.

Белы птах

сл. І. Цітаўца

муз. Г. Сёміна

Ласкава

First system of the musical score. The vocal line (treble clef) begins with a whole rest, followed by a half note 'ве' and a quarter note 'і'. The piano accompaniment (grand staff) features a melody in the right hand and chords in the left hand. Chord markings 'М' and '7' are present. The system ends with a fermata over the piano part.

5

Second system of the musical score, starting at measure 5. The vocal line continues with the lyrics 'сцю - жы гу - ля - юць па све - це, а'. The piano accompaniment continues with similar harmonic support, including chord markings 'М' and '7'.

8

Third system of the musical score, starting at measure 8. The vocal line continues with the lyrics 'сэр - ца су - му - е па квет - ках, па'. The piano accompaniment continues with harmonic support, including chord markings 'М' and '7'.

11

ле - це. Я з вы - ра-ю пту-шак ня - стом - на ча-

Б М М 7

15

ка - ю, ра - дзі - ма-га бус - ла ду - шой сус-та-

Б М М 7

19

Прыпеў:

ка - ю. Бе-ла,бе-ла,бе - лы птах

М М

22

без ця-бе пус-ту - е дах. Мі-ма ты не пра-ля ці,

26

шчас-це ў ха - ту пры - ня - сі.

2. Да - сі.

МОГИЛЕВСКАЯ ЗЕМЛЯ

Могилевская земля

сл. И. Пехтерева

муз. Г. Семиной

Луг в ромашках с белою берёзкой
И Днестро, как небо, голубой...
Это край раздольный Могилёвский,
Сторона, где мы живём с тобой.

Припев:

Любим мы любовью неизменной
И луга, и рощи, и поля –
Славься, отчий край
благословенный,
Славься, могилёвская земля!

Есть тут место грусти и веселью,
И за жизнь молитву мы творим.
Милый край, святую нашу землю,
Никогда в обиду не отдам.

Припев.

Это самый лучший край на свете,
Неспроста отцы гордились им,
И, как нам они, его мы детям,
Словно жизнь свою передадим.

Припев.

The musical score is written for piano and voice. It features a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The score is divided into systems, with measures numbered 3 through 7. The lyrics are written below the vocal line. The piano accompaniment includes chords marked with 'М' (Major) and 'Б' (Minor), and some measures have a '7' indicating a seventh chord. The lyrics are: 'Луг в ро - ма - шках с бе - ло - ю бе - ре - зкой', 'Луг в ро - маш - ках с бе - ло - ю бе - ре - зкой', 'и Днестро, как не - бо го - лу - бой..', and 'Э - то'.

8

край раз - долъ ный Мо - ги - лёв - ский,

9

сто - ро - на, где мы жи - вём с то -

10

Припев:

бой. Лю-бим

11

мы лю - бо - вью не - из -

12

мен - ной, и лу - га, и ро-щи, и по

14

ля. Славь-ся

15

от - чий край бла - гос - ло -

16

вен - - ный,

17

Славь - ся Мо - ги - лёвс - ка - я зем -

18

1. 2.

ля. Пом нят ля.

ФОТОКОЛЛАЖ

“Александрыя збірае сяброў”

